

תלמודו בידו

דף טו עמוד ב

א מדוע תקנו עירוב תבשילין בערב יום טוב, כשחל יום טוב בערב שבת ?

ב על איזה פסוק הסמיכו חכמים את תקנת עירוב תבשילין ?

ג כיצד מיישבים את הסתירה בין "עצרת תהיה לכם" לפסוק "עצרת לה' ?

ד עבור מי ציוה נחמיה "ושלחו מנות לאין נכון לו" ?

א רבא: תקנו לכבוד שבת, שמא מתוך טרדת יום טוב ישכח להשאיר אוכל לשבת. אך אין לערב כיום טוב ואפילו לפני הסעודה. שמא מתוך טרדתו בשמחת החג ישכח לערב בחג.

רב אשי: תקנו לכבוד יום טוב. כדי שיאמרו שאם אין מכינים מיום טוב לשבת ואם לא התחיל מבעוד יום, קל וחומר שאסור לבשל מיום טוב לחול.

ב שמואל: "זכור את יום השבת לקדשו". שאין זכירה אלא בדבר העלול להישכח, כגון שחל יום טוב בערב שבת, ומחמת שמרבה בסעודת יום טוב ישכח להניח מזון לשבת כדי כבודה. וכשמניח עירוב תבשילין נמצא שזוכר את השבת.

ברייתא: "אשר תאפו אפו", לרמז שאין אופים כיום טוב שחל בערב שבת לצורך מחר, אלא רק אם כבר התחיל לאפות לפני החג לצורך השבת.

ג ר' אליעזר: רשאי לבחור איזה מהם לקיים, כולו לה' (ויושב ושונה כל היום), או כולו לכם. ר' יהושע: מחלק את היום טוב. חציו לה' כגון לימוד תורה, וחציו לכם לאכילה ושתיה.

ד למי שלא הניח עירוב תבשילין, ואסור לבשל ביום טוב עבור שבת. יש אומרים, שלא ציוה לשלוח אלא למי שלא הניח עירוב תבשילין מחמת טרדה.